
Jónás Tamás

AMIRE NINCSEN MAGYARÁZAT

Éva arcát néztem, ülve, hangtalanul várakoztunk a hosszú, üres folyosón. Éva arca a szilvászváradai fátyolvízezéshez hasonlított. Selymes, játékos, lépcsőzetesen leomló víz. Orrvialadék, nyál. Gyerekkoromban, amikor arra jártam apámmal, nem mulasztottam el soha, hogy köveket dobjak bele. Azt vártam volna, hogy apu nem törődik a játékkal, megy tovább az úton, majd utánaszaladok, de ő megállt, mosoly nélkül kivárta, ahogy végzek a kődobálással, dohányzott. Amikor végeztem, komor arccal, gyengéden fogta meg a kezem, és sétáltunk tovább, felfelé a sok ezer éves forrásig.

– Meghalt itt valakid? – kérdeztem akkor aput, túlérzékeny, koravén gyerek voltam, amikor erre rájöttem, nagyképű lettem egy időre. Túl közel húzott magához akkor apám, az ég felé kellett fordítani az arcom, hogy lássam az övét, tudtam, hogy nem szavakkal fog válaszolni.

Bólintott. Nem lepett meg, mindig is megéreztem a halált.

Éva arcába nem lehetett köveket hajítani, nem hallotta a szavaimat. A plafon felé fordítottam az arcomat, hogy lássam a mellettem álló rendőr arcát. Jó lett volna, ha hasonlít apáméra, ott, a szilvászváradai fátyolvízezés közelében. De nem, fiatal srác volt, unni nem merte a strázsát, együtt érző próbált lenni. Erősen izzadt.

Lassan nyílt az ajtó, arra vártunk. Lassan, mintha nem akarna nyílni. Akart, nem akart, mi biztosan nem akartuk, Éva sem, én sem, a rendőrgyerkőc sem. Ő sóhajtott fel, amikor teljesen kitarult az ajtó, hogy akkor mennem kéne. De látta, hogy Évát nem lehet otthagyni, viszont bevinni sem lehetne az előírások szerint. Felálltam, de láttam, hogy tétovázik, visszahuppantam, nem volt erő a lábamban. Szédültem is. Akkor vettem csak észre Éva fedetlen vállán, inkább a lapockáján már, az utolsó vérfoltot. A fiatal rendőr is észrevette, egymásra néztünk. Megpróbáltam a feleségemet úgy átölelni, hogy észrevehetetlenül, mellékesen törölhessem le a vért. Hihette volna Éva azt is, hogy nyugtatom, erősítem – mit tudtam én akkor, mire való egy ölelés. De akkor már nem lehetett őt megtéveszteni semmivel. Nem volt ugyan velünk, szót váltani vele nem lehetett, de észlelt mindent, talán még a gondolatainkat is vizslatta. Elkapta a csuklóm, a tenyeremre kenődött vért nézte, mintha a lehető legnagyobb bűnön kapott volna rajta. A fátyolos tekintete kitisztult, ijesztő józansággal nézett a szemembe.

Lassan, szinte szótagolva beszélt.

– Te vagy a férfi, nem? Te vetted meg, te szereltetted fel! Neked tudnod kellett volna mindent! Mindenről mindent! Neked tudni. Nekem érezni.

Pofon ütött.

– Hagyd már abba a bölgést, te szarházi! – talán magyarázatul mondta, egészen más hangon, gyorsan, parancsolóan, már nem rám nézve.

Addig nem tudtam, hogy sírok. Éva még nem beszélt velem így. Soha egyetlen ocsmány szó nem hagyta el a száját, még a gondolatai is szelídek és rendezettek voltak. Éppen ebbe a gondozottságba, tisztaságba szerettem bele. Lelógattam a fejemet, úgy éreztem, rögtön leszédülök a székről. A folyosó padlóján két formátlan víztócsa lassan összeért.

– Ezeket mi sírtuk ide? – kérdeztem a rendőrtől, és ő zavarodottan bólintott, nagyot nyelt.

Már a vallomást felvevő rendőrtiszttel szemben ültem. Nem emlékeztem rá pontosan, miket mondtam neki. Éva miatt aggódtam, pár perccel korábban vitték el, mentőt kellett hívni. Elájult. Nem először, de addig szinte azonnal magához is tért, s dühösen bizonygatta, hogy semmi baja. De az utolsó ájulásából nem tudtuk visszahozni se simogatással, se szelíd pofozgatással.

– És akkor szakadt rá a gyermekre a csillár. Így volt? – kérdezte a nyomozó, igyekezett kedves lenni, de egyszerre tényszerű is. A baleset megindította őt is, de fiatal volt, még nem akarta megengedni magának, hogy kimutassa az érzelmeit. Elgondolkodtam rajta, milyen hosszú, fájdalokkal teli út áll előtte. A szemébe néztem, hogy felmérhessem érzelmi érettségét – nem volt igazán érett. Átlagos ember. Piacokon, idős nénik, bácsik szemében látszik néha az a mélység, amelyre vágytam volna akkor. Ennek a férfinak olyan volt a tekintete, mint egy bolti eladónak, aki saját boltját üzemelteti. Tudja, hogy illik és hasznos kedvesnek lennie, de fáradt, dühös is talán, igyekszik nem gondolni semmire, de hátrahagyott történetei így is nyomot hagynak még a mozdulatain is.

– Akkor.

– De a felesége, ezt állította az előbb, már jóval korábban mentőért telefonált, mikor még önfeledten, ezek a maga szavai, idézem: „a fiunk még körbe-körbe szaladgált, kergetőzött valakivel, akiről azt állította, hogy a lakásban van, de nem látja más, csak ő”.

Bólintottam.

– Honnan tudta a felesége, hogy baleset fog történni? A mentősök szerint még azt is mondta, hogy a csillár szakadt rá a kislóra.

– A kislóra – bólintottam.

– A telefonhívás 15 óra 48 perckor futott be. A maguk fölött lakó pedig teljes bizonyossággal állítja, hogy a padlója 16 óra után szakadt be, rádiót hallgatott, akkor már pár perce bementék a pontos időt.

– Az idő és a tér, úgy látszik – nyeltem egyet, tudtam, milyen furcsán hangzik, amit mondok –, nem megbízhatóak többé.

Lepergett előttem az a pár perc, amíg Éva a telefontól reszketett, nézett a szobába, ahol béke volt, csend. Baleset történt, mondta falfehér arccal, reszkető hangon. Mi a baj, kérdeztem tőle, de nem hallotta meg, mintha egyedül állna a világmindenségben.

– Anya, mi a baj?

Őt se hallotta meg, nem volt közöttünk, csak a teste. De ha megérintettem volna, talán átnyúlok rajta, ahogyan a fátyolvízesezt átszakították a kövek, amelyekkel dobáltam. Figyeltem Évát, apám is így figyelt engem, nyolc-kilenc éves lehettem én is. A fiunk akkor még egy-két percig önfeledten kergetőzött azzal a másikkal, láthatatlan kislóval.